

Số 15-BC/BCĐTW

BÁO CÁO

Kết quả thực hiện quy chế dân chủ ở cơ sở năm 2021 phương hướng, nhiệm vụ năm 2022

Năm 2021 là năm có nhiều sự kiện chính trị trọng đại, tổ chức rất thành công Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng, bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XV và Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2021-2026. Nghị quyết Đại hội XIII đề ra quan điểm chỉ đạo, mục tiêu phát triển, định hướng phát triển đất nước giai đoạn 2021-2030, phấn đấu đến giữa thế kỷ XXI, nước ta trở thành nước phát triển, theo định hướng xã hội chủ nghĩa; trong đó quan điểm về phát huy dân chủ xã hội chủ nghĩa, bảo đảm quyền làm chủ của Nhân dân được bổ sung, phát triển với nhiều điểm mới: bổ sung nội dung, phương châm thực hiện dân chủ “*dân giám sát, dân thụ hưởng*” trong phương châm: “*dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân thụ hưởng*”; xác định rõ hơn vai trò của Nhân dân trong cơ chế “*Đảng lãnh đạo, Nhà nước quản lý, Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội làm nòng cốt để Nhân dân làm chủ*”; đồng thời khẳng định vai trò chủ thể, vị trí trung tâm của Nhân dân trong chiến lược phát triển đất nước, trong toàn bộ quá trình xây dựng và bảo vệ Tổ quốc; nhấn mạnh yêu cầu thực hành nêu gương của tổ chức, cá nhân “*Cấp ủy, tổ chức đảng, các tổ chức trong hệ thống chính trị, đội ngũ đảng viên, cán bộ, công chức, viên chức nêu gương thực hành dân chủ, tuân thủ pháp luật, đề cao đạo đức xã hội*”... là cơ sở để cấp ủy, tổ chức đảng quán triệt cụ thể hóa triển khai thực hiện, đẩy mạnh thực hành dân chủ trong hệ thống chính trị.

Tuy nhiên, đất nước ta cũng phải đối mặt với nhiều khó khăn và thách thức, các nguy cơ mà Đảng ta chỉ ra vẫn tồn tại, đan xen và diễn biến phức tạp; biến đổi khí hậu và đặc biệt là đại dịch Covid-19 bùng phát từ năm 2020 đến nay diễn biến nhanh, phức tạp, nguy hiểm, gây thiệt hại nặng nề về người, ảnh hưởng nghiêm trọng đến tính mạng, sức khỏe của Nhân dân và kinh tế - xã hội của đất nước... tác động, ảnh hưởng trực tiếp đến việc thực hiện quy chế dân chủ ở cơ sở.

Dưới sự lãnh đạo của Đảng, quản lý của Nhà nước, sự phấn đấu nỗ lực của hệ thống chính trị và Nhân dân, đất nước ta đã tận dụng cơ hội, vượt qua thách thức đạt những thành tựu rất quan trọng toàn diện trên các lĩnh vực chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội, quốc phòng, an ninh và đối ngoại. Công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng, phòng, chống tham nhũng, tiêu cực được đẩy mạnh và đạt được những kết quả quan trọng; dân chủ xã hội chủ nghĩa và quyền làm chủ của Nhân dân ngày càng được mở rộng và phát huy, niềm tin của Nhân dân đối với Đảng, Nhà nước và chế độ xã hội chủ nghĩa được củng cố, tăng cường.

I. CÔNG TÁC LÃNH ĐẠO, CHỈ ĐẠO, TRIỂN KHAI THỰC HIỆN

1. Công tác lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy, tổ chức đảng

Quán triệt, triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội XIII về phát huy dân chủ xã hội chủ nghĩa, quyền làm chủ của Nhân dân, xây dựng Nhà nước pháp quyền Xã hội chủ nghĩa của Nhân dân, do Nhân dân, vì Nhân dân; Ban Chấp hành Trung ương ban hành nhiều quy định, chỉ thị, kết luận liên quan đến công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị, tăng cường mở rộng dân chủ trong Đảng tạo nền tảng và lan tỏa mở rộng và phát huy dân chủ trong hệ thống chính trị và toàn xã hội¹.

Cấp ủy, tổ chức đảng các cấp tiếp tục tăng cường công tác lãnh đạo, chỉ đạo triển khai thực hiện các chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về thực hiện quy chế dân chủ (QCDC) ở cơ sở, phát huy quyền làm chủ của nhân dân². Tổ chức học tập, quán triệt triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng, Nghị quyết Đại hội Đảng các cấp nhiệm kỳ 2020-2025, gắn với thực hiện năm “Đẩy mạnh thực hiện quy chế dân chủ ở cơ sở”. Tập trung lãnh đạo, chỉ đạo phát huy dân chủ, quyền làm chủ của Nhân dân trong thực hiện “mục tiêu kép” vừa phòng, chống dịch bệnh Covid-19, vừa phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm đời sống Nhân dân. Lãnh đạo, chỉ đạo tổ chức thành công cuộc bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XV và đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2021-2026, bảo đảm dân chủ, đúng pháp luật, an toàn, tiết kiệm và thực sự là ngày hội của toàn dân; tổ chức đánh giá 5 năm thực hiện Kết luận số 120-KL/TW, ngày 07/01/2016 của Bộ Chính trị khóa XI “Về tiếp tục đẩy mạnh, nâng cao chất lượng, hiệu quả việc xây dựng và thực hiện quy chế dân chủ ở cơ sở”.

2. Công tác chỉ đạo của cơ quan nhà nước các cấp

Quốc hội đã giao các cơ quan của Quốc hội chủ động, tiếp tục đổi mới hoạt động, phối hợp với các bộ, ngành để nghiên cứu, chuẩn bị tốt các dự án luật, dự thảo nghị quyết của Quốc hội, nghị quyết của Ủy ban Thường vụ Quốc hội đảm bảo

¹ Kết luận số 01-KL/TW của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện Chỉ thị 05-CT/TW ngày 15/5/2016 “Về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”; Kết luận số 21-KL/TW, Hội nghị Trung ương 4 khóa XIII “về đẩy mạnh xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị”; Quy định số 37-QĐ/TW “về những điều đảng viên không được làm”; Kết luận số 14-KL/TW về khuyến khích và bảo vệ cán bộ năng động, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm; Quy định số 41-QĐ/TW về miễn nhiệm, từ chức đối với cán bộ. Quyết định 23-QĐ/TW ngày 30/7/2021 của Bộ Chính trị về việc ban hành Quy chế công tác dân vận của hệ thống chính trị (thay thế Quyết định 290-QĐ/TW).

² Kết luận số 120 -KL/TW của Bộ Chính trị khóa XI “Về tiếp tục đẩy mạnh, nâng cao chất lượng, hiệu quả việc xây dựng và thực hiện quy chế dân chủ ở cơ sở”, Pháp lệnh 34/2007/PL-UBTVQH11 của Ủy ban thường vụ Quốc hội về “Thực hiện dân chủ ở xã, phường, thị trấn”, Nghị định 04/2015/NĐ-CP của Chính phủ “Về thực hiện dân chủ trong hoạt động của cơ quan hành chính nhà nước và đơn vị sự nghiệp công lập”, Nghị định 145/2020/NĐ-CP của Chính phủ “Quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Bộ Luật Lao động về điều kiện lao động và quan hệ lao động”; Quyết định số 217-QĐ/TW, Quyết định số 218-QĐ/TW ngày 12/12/2013 của Bộ Chính trị khóa XI; Quyết định số 99-QĐ/TW ngày 03/10/2017 của BCHTW về việc ban hành Hướng dẫn khung để các cấp ủy tổ chức đảng trực thuộc Trung ương tiếp tục phát huy vai trò của nhân dân trong đấu tranh ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ; Quy định số 11- QĐ/TW ngày 18/02/2019 về trách nhiệm của người đứng đầu cấp ủy trong việc tiếp dân, đối thoại trực tiếp với dân và xử lý những phản ánh, kiến nghị của dân.

thể chế hóa, cụ thể hóa kịp thời đường lối, chủ trương của Đảng phù hợp với các cam kết quốc tế và sự tương thích của hệ thống pháp luật. Ban hành kế hoạch triển khai thực hiện Kết luận của Bộ Chính trị về Đề án định hướng Chương trình xây dựng pháp luật nhiệm kỳ Quốc hội khóa XV³; xây dựng Đề án đổi mới hoạt động giám sát của Quốc hội và Hội đồng nhân dân. Tập trung nâng cao chất lượng hoạt động giám sát và quyết định những vấn đề quan trọng của đất nước.⁴

Chính phủ và Thủ tướng Chính phủ chỉ đạo các bộ, ngành chủ động nghiên cứu, đề xuất giải pháp triển khai thực hiện Nghị quyết của Chính phủ⁵ gắn với xây dựng và thực hiện QCDC ở cơ sở. Ban hành nhiều văn bản lãnh đạo, chỉ đạo công tác phòng, chống dịch bệnh COVID-19 gắn với phát triển kinh tế - xã hội, tháo gỡ khó khăn cho người dân, doanh nghiệp; chuyển hướng chiến lược phòng chống dịch sang giai đoạn “thích ứng, an toàn, linh hoạt, kiểm soát hiệu quả dịch COVID-19”⁶. Quan tâm phối hợp, tạo điều kiện để Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội thực hiện có hiệu quả quyền, trách nhiệm và chức năng, nhiệm vụ, nhất là trong thực hiện giám sát và phản biện xã hội. Chỉ đạo rà soát, sửa đổi, bổ sung và hoàn thiện các văn bản quy phạm pháp luật về xây dựng và thực hiện QCDC ở cơ sở.⁷

Chính quyền địa phương tập trung cụ thể hóa các chủ trương của Trung ương, Quốc hội, Chính phủ, ban hành các văn bản triển khai các giải pháp thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, đảm bảo quốc phòng, an ninh, ổn định đời sống của Nhân dân; chỉ đạo thực hiện tốt công tác phòng, chống dịch bệnh, hỗ trợ, tháo gỡ khó khăn cho người dân, doanh nghiệp; triển khai kịp thời các chính sách hỗ trợ người lao động bị ảnh hưởng bởi dịch Covid-19; bảo đảm an sinh xã hội; tăng

³ Năm 2022, trong 2 kỳ họp, Quốc hội sẽ cho ý kiến, xem xét thông qua Luật thực hiện dân chủ ở cơ sở.

⁴ Ủy ban Thường vụ Quốc hội giao Ban Dân nguyện đã chủ trì, tổ chức giám sát việc giải quyết khiếu nại, tố cáo của công dân tại 05 địa phương (34 vụ việc khiếu nại, tố cáo); qua giám sát đã kiến nghị Chủ tịch UBND tỉnh tiếp tục rà soát, giải quyết đúng theo quy định của pháp luật đối với 09 vụ việc. Ủy ban Thường vụ Quốc hội đã trình Quốc hội tổ chức 02 đoàn giám sát tối cao của Quốc hội, 02 đoàn giám sát của Ủy ban Thường vụ Quốc hội (có chuyên đề “Việc thực hiện pháp luật về tiếp công dân và giải quyết khiếu nại, tố cáo từ ngày 01/7/2016 đến ngày 01/7/2021” để chuẩn bị hoạt động giám sát năm 2022.

⁵ Thực hiện nhiệm vụ kinh tế - xã hội ước thực hiện đạt 08/12 chỉ tiêu chủ yếu kế hoạch Quốc hội giao, giữ vững ổn định kinh tế vĩ mô, cơ bản bảo đảm các cân đối lớn, kiểm soát lạm phát ở mức thấp (tăng 0,81% so với bình quân năm 2020). Tổng thu ngân sách nhà nước đạt 113,4% dự toán. Các lĩnh vực văn hóa, xã hội, môi trường, phòng, chống thiên tai, ứng phó với biến đổi khí hậu được tăng cường. Triển khai nhiều chính sách, giải pháp về an sinh xã hội, chăm lo, hỗ trợ người dân, doanh nghiệp bị ảnh hưởng bởi dịch bệnh Covid-19, khắc phục hậu quả thiên tai. GDP năm 2021 ước tính tăng 2,58% so với năm 2020.

⁶ Việc thực hiện Nghị quyết 128/NQ-CP ban hành ngày 11/10/2021 về thích ứng an toàn, linh hoạt, kiểm soát hiệu quả dịch bệnh, vì mục tiêu cao nhất là bảo vệ tính mạng, sức khỏe nhân dân, đã giúp kiểm soát dịch bệnh, phục hồi kinh tế-xã hội, từng bước ổn định đời sống người dân. Đến cuối tháng 12, gần 100% dân số từ 18 tuổi trở lên đã tiêm 1 liều, tăng khoảng 4 lần, và hơn 80% tiêm 2 liều, tăng hơn 21 lần so với cuối tháng 8/2021 (*cập nhật ngày 25/12*).

⁷ Nghiên cứu thể chế hóa quan điểm của Đảng về phát huy dân chủ XHCN, bảo đảm quyền và nghĩa vụ của công dân theo Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên CNXH và Hiến pháp năm 2013; xây dựng và ban hành Chương trình hành động của Chính phủ triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng; Chiến lược phát triển kinh tế - xã hội 10 năm 2021-2030, Kế hoạch 5 năm 2021-2025. Chỉ đạo nghiên cứu, hoàn chỉnh hồ sơ đề nghị xây dựng Luật thực hiện dân chủ ở trình UBTW Quốc hội đưa vào chương trình xây dựng luật, pháp lệnh năm 2022; đánh giá kết quả 5 năm thực hiện Chỉ thị 16/2016/CT-TTg và ban hành Chỉ thị số 33/CT-TTg, ngày 26/11/2021 của Thủ tướng Chính phủ về tăng cường và đổi mới công tác dân vận trong cơ quan hành chính nhà nước, chính quyền các cấp trong tình hình mới...

cường công tác tiếp dân, giải quyết đơn thư khiếu nại, tố cáo, những vấn đề bức xúc trong Nhân dân. Chú trọng đẩy mạnh cải cách hành chính, cải thiện môi trường đầu tư kinh doanh; tăng cường kỷ luật, kỷ cương, nâng cao đạo đức công vụ, ý thức phục vụ của cán bộ công chức, viên chức.

Các cơ quan tư pháp tiếp tục quán triệt, triển khai thực hiện các văn bản chỉ đạo của Đảng, Nhà nước về thực hiện QCDC ở cơ sở, thể chế hóa thành các văn bản quy phạm pháp luật trong lĩnh vực tư pháp. Tòa án nhân dân các cấp tập trung đẩy mạnh cải cách các thủ tục hành chính theo hướng công khai, minh bạch, người dân dễ tiếp cận, xây dựng hình ảnh Tòa án thân thiện⁸. Triển khai thực hiện mô hình cải cách tư pháp “một cửa”⁹, góp phần bảo đảm quyền giám sát, kiểm tra và tiếp cận công lý của người dân. Đẩy mạnh cải cách tư pháp trong hoạt động xét xử, đảm bảo quyền tự do, dân chủ của công dân trong quá trình xét xử theo quy định của pháp luật, xét xử đúng người, đúng tội, đúng pháp luật, giảm thiểu thấp nhất tình trạng oan sai, không để lọt tội phạm¹⁰. Viện Kiểm sát nhân dân tối cao tích cực phối hợp với các cơ quan liên quan xây dựng các dự án luật và văn bản quy phạm pháp luật hướng dẫn thi hành các đạo luật; thực hiện chức năng thực hành công tố và kiểm sát các hoạt động tư pháp và nhiệm vụ bảo vệ pháp luật, bảo vệ quyền con người, quyền công dân, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của tổ chức, cá nhân. Tiếp tục hoàn thiện quy định, quy chế ngành để nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác tiếp công dân và giải quyết khiếu nại, tố cáo, kiến nghị, phản ánh của công dân; nhất là, giải quyết và kiểm sát việc giải quyết khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp.¹¹

Công an các cấp tiếp tục thực hiện Chỉ thị 11/2011/CT-BCA của Bộ trưởng Bộ Công an về thực hiện dân chủ trong tình hình mới; tập trung thực hiện dân chủ trong các lĩnh vực công tác liên quan đến cơ quan, tổ chức, công dân¹² và các quy định về

⁸ Công bố bản án, quyết định của Tòa án trên cổng thông tin điện tử của Tòa án nhân dân tối cao.

⁹ Giảm số lần liên hệ giải quyết một vụ việc, khắc phục nộp đơn tràn lan không có căn cứ, tăng cường minh bạch hoạt động của Tòa án.

¹⁰ Xét xử các vụ án hình sự bảo đảm nguyên tắc tranh tụng, quyền bào chữa của bị can, bị cáo, quyền bảo vệ lợi ích hợp pháp của đương sự, đúng người, đúng tội, đúng pháp luật. Khắc phục có hiệu quả việc giải quyết các vụ án quá thời hạn theo quy định của pháp luật; tích cực làm tốt công tác hòa giải. Chú trọng tổ chức đối thoại giữa các bên và phối hợp xây dựng hồ sơ vụ án để bảo đảm giải quyết vụ án hành chính đúng quy định pháp luật. Phối hợp với chính quyền một số địa phương tìm giải pháp tháo gỡ, giải quyết khó khăn đối với việc xem xét, áp dụng các biện pháp xử lý hành chính tại Tòa án nhân dân.

¹¹ VKSND các cấp đã tiếp 11.689 công dân đến khiếu nại, tố cáo; tiếp nhận 91.952 đơn khiếu nại, tố cáo; đã phân loại, thụ lý 23.313 đơn/13.206 việc thuộc thẩm quyền giải quyết, đã giải quyết 13.206 đơn/8.042 việc, *đạt tỉ lệ 61% số việc, giảm 20%*; thụ lý 4.833 đơn/3.267 việc khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp, đã giải quyết 3.801 đơn/3.209 việc, *đạt tỉ lệ 98,2% về số việc, giảm 0,3%*. Đã trực tiếp kiểm sát tại 647 cơ quan tư pháp (*tăng 16,3%*); ban hành 70 văn bản yêu cầu giải quyết khiếu nại, tố cáo; yêu cầu cung cấp hồ sơ tài liệu để tiến hành kiểm sát đối với 97 việc; yêu cầu tự kiểm tra, thông báo kết quả giải quyết đối với 216 việc;... Thông qua kiểm sát, phát hiện nhiều vi phạm và ban hành 345 kiến nghị yêu cầu chấn chỉnh, khắc phục; ban hành 155 thông báo rút kinh nghiệm nghiệp vụ.

¹² 1- Thông tư 15/2020/TT-BCA về thực hiện dân chủ trong công tác quản lý hành chính về trật tự xã hội; 2- Thông tư 67/2019/TT-BCA quy định về thực hiện dân chủ trong công tác bảo đảm trật tự, an ninh, an toàn giao thông; 3- Thông tư 30/2015/TT-BCA quy định về công tác tiếp công dân đến khiếu nại, tố cáo, kiến nghị, phản ánh trong CAND; 4- Thông tư 19/2020/TT-BCA quy định về thực hiện dân chủ trong công tác quản lý xuất, nhập cảnh; 5- Thông tư 18/2020/TT-BCA quy định về thực hiện dân chủ trong công tác của Cảnh sát phòng cháy và chữa cháy; 6- Thông tư 73/2019/TT-BCA quy định về thực hiện dân chủ ở trại giam, cơ sở giáo dục bắt buộc, trường giáo dưỡng thuộc Bộ Công an; 7- Thông tư 81/2019/TT-

thực hiện dân chủ trong nội bộ công an nhân dân¹³, tạo điều kiện thuận lợi để Nhân dân biết, giám sát, kiến nghị, phản ánh việc thực thi công vụ của cán bộ, chiến sĩ công an nhân dân. Các đơn vị quân đội đã thực hiện dân chủ trong hoạt động lãnh đạo của cấp ủy các cấp, trong quản lý, điều hành của người chỉ huy, thông qua hoạt động của các tổ chức quần chúng và Hội đồng quân nhân, đã phát huy tốt quyền dân chủ của quân nhân, công nhân, viên chức quốc phòng, người lao động, góp phần xây dựng cơ quan, đơn vị vững mạnh toàn diện “mẫu mực, tiêu biểu”, hoàn thành tốt nhiệm vụ chính trị được giao¹⁴.

3. Công tác tuyên truyền, phổ biến chủ trương, chính sách, pháp luật, kiểm tra, giám sát và hoạt động của Ban chỉ đạo các cấp

3.1. Công tác tuyên truyền, phổ biến chủ trương, chính sách, pháp luật và kiểm tra, giám sát việc thực hiện quy chế dân chủ ở cơ sở

Cơ quan, tổ chức trong hệ thống chính trị thường xuyên quán triệt, tuyên truyền, nâng cao nhận thức, trách nhiệm về thực hiện QCDC ở cơ sở gắn với phổ biến, giáo dục pháp luật, triển khai thực hiện nghị các chủ trương của Đảng về công tác dân vận, các cuộc vận động, phong trào thi đua yêu nước; chú trọng tuyên truyền năm “Đẩy mạnh thực hiện quy chế dân chủ ở cơ sở”, bằng các hình thức phong phú, đa dạng, linh hoạt như: qua chuyên trang, chuyên mục của báo địa phương, đài phát thanh - truyền hình, bản tin dân vận; các phương tiện thông tin đại chúng, cổng thông tin điện tử, tổ chức hội nghị, tập huấn trực tuyến; sinh hoạt nội bộ, họp dân, thông qua những người có uy tín trong cộng đồng dân cư... Thông qua tuyên truyền, tiếp tục quán triệt, nâng cao nhận thức và tiếp tục làm chuyển biến ý thức trách nhiệm của các cấp ủy đảng, chính quyền, cán bộ, đảng viên và nhân dân về phát huy quyền làm chủ của Nhân dân, xây dựng và thực hiện QCDC ở cơ sở.¹⁵

BCA quy định về thực hiện dân chủ trong thi hành tạm giữ, tạm giam của lực lượng CAND; 8- Thông tư 126/2020/TT-BCA quy định về thực hiện dân chủ trong hoạt động điều tra của lực lượng CAND; 9- Thông tư 89/2019/TT-BCA quy định về thực hiện dân chủ trong công tác của Cảnh sát môi trường.

¹³ 1- Thông tư 82/2019/TT-BCA quy định về thực hiện dân chủ trong công tác xây dựng lực lượng CAND; 2- Thông tư 44/2021/TT-BCA quy định về thực hiện dân chủ trong tuyển sinh vào CAND; 3- Thông tư 51/2009/TT-BCA quy định về thực hiện dân chủ trong công tác quản lý tài chính, tài sản của CAND; 4- Thông tư 02/2020/TT-BCA quy định về thực hiện dân chủ trong công tác quản lý dự án đầu tư xây dựng của Bộ Công an; 5- Thông tư 71/2020/TT-BCA quy định về thực hiện dân chủ trong công tác bảo đảm, quản lý trang bị và kho vận trong CAND; 6- Thông tư 92/2020/TT-BCA quy định về thực hiện dân chủ trong các cơ sở y tế CAND.

¹⁴ Chấp hành nghiêm Điều lệ Đảng, quy định trong Quân đội; thường xuyên giải quyết tốt mối quan hệ giữa người chỉ huy với bí thư cấp ủy, chính ủy (chính trị viên), giữa người chỉ huy với cấp phó và cơ quan chức năng, giữa cấp ủy với hội đồng quản trị, ban giám đốc (đối với các doanh nghiệp). Hệ thống các quy chế, quy định thuộc phạm vi quản lý, điều hành của chỉ huy các cấp luôn được rà soát, bổ sung phù hợp với thực tiễn của từng cơ quan, đơn vị. Trong năm, chỉ huy các cơ quan, đơn vị tổ chức 22.960 lượt đối thoại dân chủ, các doanh nghiệp tổ chức 2.299 lượt đối thoại, ký trên 300 thỏa ước với người lao động; các tổ chức quần chúng và HDQN đã có 38.577 lượt ý kiến đóng góp xây dựng tổ chức đảng và 47.920 lượt ý kiến tham gia bàn biện pháp thực hiện nghị quyết, chỉ thị, mệnh lệnh của cấp ủy, người chỉ huy.

¹⁵ Tổng hợp báo cáo 54/63 tỉnh, thành phố đã tổ chức 26.220 buổi, hội nghị, tập huấn tuyên truyền về thực hiện QCDC ở cơ sở. Nhiều đơn vị, *Công đoàn* đã tổ chức tập huấn, bồi dưỡng bằng hình thức trực tuyến; nội dung tập huấn, bồi dưỡng tập trung vào nội dung mới của Bộ luật Lao động năm 2019 và các Nghị định hướng dẫn thi hành một số điều của Bộ luật Lao động năm 2019. *Hội Cựu chiến binh* các cấp tuyên truyền, phổ biến chủ trương, quy định về xây dựng và thực hiện QCDC ở cơ sở, về thực hiện nếp sống văn hóa văn minh trong việc cưới, việc tang và lễ hội 17.128 buổi (251.947 lượt cán bộ, hội viên,

Công tác kiểm tra, giám sát việc xây dựng và thực hiện QCDC ở cơ sở tiếp tục được quan tâm. Năm 2021, hầu hết các cơ quan, đơn vị tập trung kiểm tra, giám sát việc thực hiện Kết luận 120-KL/TW. Do ảnh hưởng của dịch bệnh Covid-19, việc kiểm tra trực tiếp ở nhiều địa phương có thay đổi, song việc tự kiểm tra và báo cáo kết quả vẫn được duy trì nghiêm túc. Một số cơ quan, địa phương đã tổ chức giám sát vai trò, trách nhiệm của người đứng đầu cấp ủy, cơ quan của cấp ủy trong thực hiện QCDC ở cơ sở¹⁶; qua đó, góp phần thúc đẩy, tăng cường việc xây dựng và thực hiện QCDC ở cơ sở ngày càng đi vào nền nếp, thực chất hơn.

3.2. Hoạt động của Ban chỉ đạo các cấp

Ban chỉ đạo Trung ương và các thành viên duy trì thực hiện nghiêm quy chế hoạt động, thực hiện nhiệm vụ trọng tâm phù hợp với tình hình dịch bệnh. Phối hợp với Ban Dân vận Trung ương hướng dẫn một số nhiệm vụ trọng tâm thực hiện QCDC ở cơ sở năm 2021¹⁷; đánh giá 5 năm thực hiện Kết luận 120-KL/TW của Bộ Chính trị (khóa XI). Thường xuyên kiện toàn thành viên Ban chỉ đạo¹⁸, sửa đổi bổ sung quy chế hoạt động. Các thành viên Ban chỉ đạo Trung ương chủ động theo dõi, nắm tình hình thực hiện QCDC ở cơ sở theo lĩnh vực được phân công phụ trách; góp ý đối với các văn bản của thường trực Ban chỉ đạo; chỉ đạo đánh giá kết quả thi hành pháp luật về thực hiện dân chủ ở cơ sở. Cơ quan thường trực của Ban chỉ đạo và Tổ thư ký tích cực, chủ động trong công tác tham mưu, chuẩn bị tốt các nội dung, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ của Ban Chỉ đạo Trung ương.

Ban chỉ đạo thực hiện QCDC ở cơ sở của các cơ quan, tổ chức ở Trung ương, tỉnh ủy, thành ủy trực thuộc Trung ương tập trung tham mưu cấp ủy, ban cán sự đảng, đảng đoàn, đảng ủy và thủ trưởng cơ quan chỉ đạo lồng ghép nội dung thực hiện QCDC ở cơ sở trong Chương trình hành động thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XIII của cơ quan, bộ, ban, ngành, địa phương gắn với triển khai thực hiện các nghị quyết, chỉ thị, quyết định, quy định, kết luận của Đảng về công tác dân vận, công tác xây dựng đảng; xây dựng và triển khai chương trình công tác, kế hoạch kiểm tra, giám sát việc thực hiện QCDC ở cơ sở. Kịp thời kiện toàn Ban chỉ đạo, sửa đổi, ban hành mới quy chế hoạt động; tiếp tục đổi mới, nâng cao chất lượng hoạt động, phối hợp tổ chức tập huấn, hội nghị bồi dưỡng kiến thức

---

nhân dân). *Hội Nông dân*: Biên soạn, phát hành 5.000 cuốn tài liệu tuyên truyền, hướng dẫn công tác giám sát, phản biện xã hội; phát hành 15.000 tờ gấp tuyên truyền Bộ luật Lao động năm 2019. *Trung ương Hội LHPN* tổ chức tập huấn, hướng dẫn trực tuyến về nội dung, cách thức giám sát cho Hội LHPN 63 tỉnh, thành phố. *Bộ Tư pháp* tổ chức Cuộc thi trực tuyến “Tìm hiểu pháp luật về bầu cử đại biểu Quốc hội và đại biểu Hội đồng nhân dân”. Cấp ủy các cấp trong *Quân đội* tổ chức 235 lớp tập huấn, bồi dưỡng trên 11.000 lượt cán bộ, đảng viên về xây dựng, thực hiện QCDC; cấp phát trên 5.000 đầu sách hỏi đáp về bầu cử cho các cơ quan, đơn vị làm cơ sở cho cán bộ, chiến sĩ.

¹⁶ Bộ Tư pháp, Quân ủy Trung ương, tỉnh Lâm Đồng, Nam Định, Sơn La...

¹⁷ Hướng dẫn 01-HD/BDVTW ngày 16/3/2021 của Ban Dân vận Trung ương ban hành về Một số nhiệm vụ trọng tâm thực hiện quy chế dân chủ ở cơ sở năm 2021; đảng ủy, tỉnh ủy, thành ủy trực thuộc Trung ương đã triển khai hướng dẫn cụ thể.

¹⁸ Ban Bí thư phân công đồng chí Trưởng Ban Chỉ đạo (sau Đại hội XIII của Đảng và phân công tác của các cơ quan tham gia Ban Chỉ đạo) cơ quan thường trực báo cáo Ban Bí thư kiện toàn Ban Chỉ đạo đảm bảo cơ cấu theo Quyết định của 138-QĐ/TW ngày 12/6/2018 của Bộ Chính trị.

về thực hiện QCDC ở cơ sở¹⁹, hướng dẫn xây dựng mô hình, đánh giá hiệu quả thực hiện QCDC ở cơ sở kết hợp với phát động thi đua²⁰.

4. Hoạt động của Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội trong thực hiện quy chế dân chủ ở cơ sở

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức chính trị - xã hội chủ động ban hành văn bản chỉ đạo, hướng dẫn các cấp thực hiện QCDC ở cơ sở; phối hợp với chính quyền, cơ quan, đơn vị cùng cấp triển khai thực hiện QCDC ở cơ sở gắn với công tác giám sát, phản biện xã hội và góp ý xây dựng Đảng, chính quyền. Chủ động tuyên truyền, phổ biến chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước đến đoàn viên, hội viên và Nhân dân²¹. Mặt trận Tổ quốc Việt Nam các cấp chủ trì phối hợp với chính quyền và các tổ chức chính trị - xã hội cùng cấp chủ động triển khai, hướng dẫn thực hiện công tác bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XV và đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2021-2026²²; tổ chức hiệp thương, đảm bảo công khai, dân chủ, minh bạch, đúng pháp luật²³ và đẩy mạnh công tác tuyên truyền, vận động Nhân dân tham gia đi bầu cử, góp phần quan trọng thành công tốt đẹp cuộc bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XV và đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2021-2026. Tăng cường công tác giám sát và phản biện xã hội; tập trung giám sát công tác bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XV và đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2021-2026, giám sát cán bộ, đảng viên²⁴; giám sát thực hiện chính

¹⁹ Hậu Giang, Hải Dương, Hà Nội, thành phố Hồ Chí Minh, Đồng Tháp, Bình Dương, Vĩnh Long, Bắc Giang, Trung ương Đoàn TNCS Hồ Chí Minh...

²⁰ Quảng Ninh, Bắc Giang, Gia Lai, Tiền Giang, Sơn La, Đà Nẵng, Long An, Kiên Giang, Hải Phòng, Đồng Tháp...

²¹ Hướng dẫn 42/HD-MTTW-BTT về công tác Mặt trận tham gia xây dựng Đảng, Nhà nước năm 2021; Kế hoạch 244/KH-MTTW-BTT về tuyên truyền, phổ biến pháp luật, hòa giải ở cơ sở; phối hợp xây dựng, đánh giá, công nhận xã, phường, thị trấn đạt chuẩn tiếp cận pháp luật; xây dựng và thực hiện hương ước, quy ước ở khu dân cư; Kế hoạch 240/KH-MTTW-UB về giám sát và phản biện xã hội của Ủy ban Trung ương MTTQ Việt Nam năm 2021. Kế hoạch 279-KH/HNDTW về thực hiện công tác giám sát và phản biện xã hội, tham gia góp ý xây dựng Đảng, xây dựng chính quyền năm 2021. Kế hoạch 354-KH/BCĐQCDC của Ban chỉ đạo thực hiện QCDC trong hoạt động của cơ quan Trung ương Đoàn. Tổng Liên đoàn ban hành Hướng dẫn số 41/HD-TLĐ ngày 11/11/2021 về “Công đoàn tham gia đối thoại và thực hiện quy chế dân chủ ở cơ sở tại nơi làm việc” theo Nghị định số 145/2020/NĐ-CP ngày 14/12/2020 của Chính phủ quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Bộ luật Lao động về điều kiện lao động và quan hệ lao động (thay thế Hướng dẫn số 1360/HD-TLĐ ngày 28/8/2019).

²² Đoàn Chủ tịch UBTW MTTQ Việt Nam đã chủ trì, phối hợp với Ủy ban Thường vụ Quốc hội, Chính phủ xây dựng ban hành Nghị quyết 1186 ngày, 11/01/2021 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội, nghị quyết liên tịch số 09 ngày, 15/01/2021 quy định chi tiết, hướng dẫn thi hành Luật Bầu cử đại biểu Quốc hội và đại biểu Hội đồng nhân dân. Ban Thường vụ UBTW MTTQ Việt Nam đã ban hành 02 thông tri và 18 văn bản hướng dẫn, kịp thời biên soạn và phát hành tài liệu về bầu cử, tổ chức 03 hội nghị tập huấn trực tuyến...

²³ Đoàn Chủ tịch UBTW MTTQ Việt Nam đã hiệp thương lựa chọn giới thiệu 205 người ứng cử đại biểu Quốc hội; Ban Thường trực UBMTTQ Việt Nam cấp tỉnh đã hiệp thương lựa chọn, giới thiệu 665 người ứng cử đại biểu Quốc hội; hiệp thương lựa chọn, giới thiệu 6.220 người ứng cử đại biểu HĐND cấp tỉnh; MTTQ Việt Nam cấp huyện đã hiệp thương lựa chọn, giới thiệu 36.252 người ứng cử đại biểu HĐND cấp huyện; MTTQ Việt Nam cấp xã đã hiệp thương lựa chọn, giới thiệu 402.245 người ứng cử đại biểu HĐND cấp xã. Các cơ cấu về nữ, dân tộc thiểu số, trẻ tuổi, trí thức, tôn giáo... cơ bản đáp ứng được yêu cầu, chất lượng cao hơn khóa trước, đặc biệt là cơ cấu nữ.

²⁴ Ban Thường trực Ủy ban Trung ương MTTQ Việt Nam đã góp ý trên 80 văn bản quy phạm pháp luật, đề án, dự án. MTTQ 63 tỉnh, thành chủ trì tổ chức 480 đoàn kiểm tra, giám sát công tác bầu cử và phối hợp, tham gia 845 đoàn kiểm tra, giám sát. Hội Nông dân các cấp tham gia góp ý 2.614 dự thảo văn bản của Đảng, Nhà nước, ban, ngành tại địa phương. *Trung ương Hội Phụ nữ* đã kiểm tra việc giám sát thực hiện các chính sách hỗ trợ người lao động và người sử dụng lao động do dịch Covid-19 đối với 02 tỉnh (bằng văn bản). Phản biện xã hội 02 dự thảo; tổ chức 03 hội thảo tham vấn chuyên gia, góp ý 22 dự

sách hỗ trợ người lao động và người sử dụng lao động gặp khó khăn do đại dịch Covid-19; giám sát công tác giảm nghèo bền vững, xây dựng nông thôn mới... Thực hiện tốt công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo²⁵. Chủ động phối hợp và là lực lượng nòng cốt trong công tác tuyên truyền, vận động Nhân dân tạo đồng thuận xã hội trong việc thực hiện có hiệu quả công tác phòng chống đại dịch COVID-19 và huy động nguồn lực phục vụ mua sắm trang thiết bị, vắc - xin tiêm phòng cho Nhân dân, kịp thời hỗ trợ Nhân dân, đoàn viên, hội viên gặp khó khăn trong đại dịch. Quan tâm củng cố, nâng cao chất lượng hoạt động của Ban Thanh tra nhân dân, Ban giám sát đầu tư cộng đồng.

5. Một số kết quả triển khai nhiệm vụ trọng tâm năm “Đẩy mạnh thực hiện quy chế dân chủ ở cơ sở”

Năm 2021, với nhiều sự kiện chính trị quan trọng trong đời sống xã hội của đất nước, là điều kiện, cơ hội để thực hành phát huy quyền làm chủ của Nhân dân, thực hiện quyền dân chủ trực tiếp và gián tiếp. Quán triệt sâu sắc Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng về phát huy dân chủ xã hội chủ nghĩa, bảo đảm quyền làm chủ của Nhân dân, Ban Dân vận Trung ương đã xác định nhiệm vụ trọng tâm và hướng dẫn “Về một số nhiệm vụ trọng tâm thực hiện QCDC ở cơ sở năm 2021”. Bám sát nội dung hướng dẫn, cấp ủy, tổ chức đảng các cơ quan Trung ương, địa phương đã nghiêm túc triển khai thực hiện. Nhiều cơ quan, địa phương tiếp tục cụ thể hóa nội dung, bổ sung chương trình công tác năm phù hợp với tình hình, gắn với trọng tâm công tác của địa phương, cơ quan; tổ chức quán triệt đến cán bộ chủ chốt các cấp.

Người đứng đầu cấp ủy, chính quyền địa phương, cơ quan, đơn vị tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo việc xây dựng và thực hiện QCDC ở cơ sở; thực hiện công khai, minh bạch trong hoạt động của cấp ủy, tổ chức đảng, quản lý điều hành của cơ quan nhà nước, chính quyền, của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội; đẩy mạnh cải cách thủ tục hành chính, tăng cường tiếp xúc, đối thoại với Nhân dân. Lãnh đạo phát huy tốt dân chủ trực tiếp của người dân trong cuộc bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XV và đại biểu hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2021-2026, bảo đảm dân chủ, đúng pháp luật, tỉ lệ cử tri tham gia bỏ phiếu đạt cao²⁶. Việc

---

văn bản quy phạm pháp luật. Các tỉnh, thành Hội chủ động góp ý, phản biện 2.155 dự thảo văn bản. Tổ chức đối thoại giữa hội viên, phụ nữ với người đứng đầu cấp ủy, chính quyền nhằm giải quyết một số vấn đề khó khăn liên quan thiết thân của phụ nữ. *Hội Nông dân* tỉnh, huyện đã chủ trì tổ chức 1.187 đoàn giám sát; tham gia 1.315 đoàn giám sát liên ngành do cơ quan khác chủ trì.

²⁵ *Trung ương Hội LHPN* tiếp nhận và tư vấn pháp luật 63 lượt công dân (17 trực tiếp, 42 qua điện thoại, 4 qua website của Hội), tiếp nhận và xử lý 200 đơn thư nội dung liên quan đến bạo lực gia đình, hôn nhân gia đình, đất đai. *Ban Bí thư Trung ương Đoàn* xử lý 07 đơn khiếu nại, 08 đơn tố cáo, 31 đơn phản ánh, kiến nghị của cán bộ, đoàn viên, nhân dân. Các cấp *Hội Nông dân* xây dựng mô hình “Hội Nông dân tham gia tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo của nông dân gắn với thực hiện Quy chế dân chủ ở cơ sở; xây dựng và duy trì 2.260 mô hình và 5.830 câu lạc bộ “Nông dân với pháp luật”. *Trung ương Hội Nông dân* tổ chức 12 lớp tập huấn (tại 06 tỉnh) gần 1.500 cán bộ, hội viên, nông dân về kỹ năng, nghiệp vụ giám sát, phản biện xã hội; tỉnh, thành Hội tổ chức 1.158 lớp tập huấn cho 105.750 cán bộ cơ sở, chi, tổ hội về kỹ năng giám sát và giám sát việc thực hiện pháp luật về vật tư nông nghiệp.

²⁶ Ngày 23/5/2021, 99,6% cử tri cả nước (gần 70 triệu người) đã đi bỏ phiếu, thực hiện quyền và nghĩa vụ công dân, bầu ra 499 đại biểu Quốc hội khóa XV; 3.721 đại biểu Hội đồng nhân dân cấp tỉnh, 22.550 đại biểu Hội đồng nhân dân cấp huyện và 239.788 đại biểu Hội đồng nhân dân cấp xã, nhiệm kỳ 2021-2026.

thực hiện dân chủ đại diện thông qua hội đồng nhân dân, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức chính trị- xã hội có sự chuyển biến tích cực; nhiều nội dung phản ánh, kiến nghị góp ý xây dựng đảng, xây dựng chính quyền được chính quyền các cấp tiếp thu, điều chỉnh và giải quyết kịp thời. Cấp ủy, chính quyền các cấp đã ban hành nhiều chủ trương chính sách thiết thực kịp thời hỗ trợ Nhân dân và doanh nghiệp gặp khó khăn do đại dịch COVID-19; phát huy tốt vai trò Nhân dân là chủ thể trong công tác phòng, chống đại dịch COVID-19.

Tập trung lãnh đạo, chỉ đạo khơi dậy tiềm năng, lợi thế và trí tuệ của các tầng lớp nhân dân, doanh nghiệp tham gia phong trào thi đua yêu nước, phong trào thi đua “Dân vận khéo”, tạo động lực vươn lên, khắc phục khó khăn, thực hiện “mục tiêu kép”. Quan tâm chăm lo cho đời sống của Nhân dân trong điều kiện dịch bệnh COVID-19 diễn biến phức tạp, kéo dài; chủ động cung cấp thông tin kịp thời, chính xác đến người dân, doanh nghiệp, công khai, minh bạch các chủ trương, chính sách để người dân biết và giám sát; tăng cường gặp gỡ, tiếp xúc, đối thoại với doanh nghiệp, tổ chức, người lao động và Nhân dân; chỉ đạo giải quyết kịp thời các kiến nghị, khiếu nại, tố cáo của công dân ngay từ cơ sở, hạn chế thấp nhất việc phát sinh khiếu kiện đông người, vượt cấp, kéo dài, góp phần thực hiện hiệu quả phương châm “Dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân thụ thưởng”.

Cấp ủy, tổ chức đảng các cấp tổ chức đánh giá kết quả 05 năm thực hiện Kết luận 120-KL/TW ngày 07/01/2016 của Bộ Chính trị khóa XI về “*Tiếp tục đẩy mạnh, nâng cao chất lượng, hiệu quả việc xây dựng và thực hiện QCDC ở cơ sở*”, rút ra những bài học kinh nghiệm trong việc thực hiện QCDC ở cơ sở, phát huy quyền làm chủ của Nhân dân ở địa phương, cơ quan, đơn vị; kịp thời biểu dương, khen thưởng những tập thể tiêu biểu trong thực hiện QCDC ở cơ sở.

II. KẾT QUẢ THỰC HIỆN QUY CHẾ DÂN CHỦ Ở CƠ SỞ

1. Thực hiện quy chế dân chủ ở xã, phường, thị trấn

Thực hiện dân chủ ở xã, phường, thị trấn tiếp tục được cấp ủy, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội quan tâm triển khai gắn với thực hiện nhiệm vụ chính trị ở địa phương, công tác phòng chống dịch COVID-19, các phong trào thi đua yêu nước, các cuộc vận động, các chương trình, dự án phát triển kinh tế - xã hội. Tăng cường công tác lãnh đạo, chỉ đạo nhiệm vụ chính trị gắn với triển khai thực hiện QCDC ở cơ sở. Các nội dung “Dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân thụ thưởng” được triển khai thực hiện với nhiều hình thức phong phú; đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin và mạng xã hội phục vụ có hiệu quả công tác tuyên truyền, thông tin đến người dân các nội dung về bầu cử, công tác phòng, chống dịch bệnh COVID-19, các chính sách hỗ trợ người dân, doanh nghiệp bị ảnh hưởng dịch bệnh...

Chính quyền cơ sở chỉ đạo, thực hiện công khai các nội dung theo quy định để Nhân dân biết với các hình thức phù hợp²⁷; tạo điều kiện để Nhân dân tham gia bàn bạc, thảo luận và quyết định trực tiếp trong bình chọn các đối tượng được hưởng chính sách xã hội, về chủ trương và mức đóng góp trong việc xây dựng cơ sở hạ tầng và các công trình phúc lợi trong xây dựng nông thôn mới; những nội dung Nhân dân bàn và biểu quyết đảm bảo dân chủ, công khai, minh bạch, đúng quy trình, nhất là trong hiệp thương lấy ý kiến cho người tham gia ứng cử đại biểu Quốc hội khóa XV, đại biểu HĐND các cấp nhiệm 2021 - 2026²⁸, tham gia sửa đổi, bổ sung hương ước, quy ước thôn, bản, tổ dân phố, nhiều địa phương đã bổ sung các quy tắc ứng xử trong công tác về phòng, chống dịch Covid-19.

Chính quyền xã, phường, thị trấn tích cực thực hiện cơ chế “một cửa”, “một cửa liên thông”, ứng dụng công nghệ thông tin, công khai các thủ tục, quy trình giải quyết hồ sơ hành chính, rút ngắn thời gian giải quyết hồ sơ; đẩy mạnh tuyên truyền, hướng dẫn người dân thực hiện dịch vụ công trực tuyến; công khai các đường dây nóng của lãnh đạo địa phương, ngành chuyên môn để tiếp nhận thông tin người dân phản ánh với nhiều mô hình, cách làm sáng tạo, thiết thực, góp phần nâng cao chất lượng phục vụ, chăm lo cho Nhân dân. Thực hiện nền nếp việc tiếp công dân theo quy định; chú trọng giải quyết đơn thư phản ánh, kiến nghị, khiếu nại, tố cáo. Duy trì giao ban giữa thường trực cấp ủy, chính quyền với đội ngũ bí thư chi bộ, trưởng thôn, trưởng ban công tác Mặt trận các thôn, bản, tổ dân phố kịp thời nắm bắt những vấn đề phản ánh, có biện pháp tháo gỡ khó khăn, giải quyết vấn đề Nhân dân bức xúc; qua đó, góp phần củng cố niềm tin của Nhân dân với Đảng, chính quyền, tạo đồng thuận trong xã hội, hoàn thành tốt các nhiệm vụ chính trị của địa phương.

Việc triển khai các chính sách hỗ trợ của Trung ương, của địa phương đối với người lao động và người sử dụng lao động gặp khó khăn do dịch Covid-19 đã được các cấp chính quyền, cơ quan chức năng chủ động rà soát, hướng dẫn các đối tượng được thụ hưởng làm hồ sơ, đảm bảo việc chi trả đúng đối tượng.

Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội tích cực vận động Nhân dân tham gia các hoạt động tự quản cộng đồng, thực hiện trong khuôn khổ pháp luật; những công việc mang tính xã hội hoá có sự hỗ trợ của chính quyền như tham gia tổ COVID cộng đồng, xây dựng và bảo vệ “vùng xanh an toàn”, tổ hòa giải²⁹, tổ an ninh... Các hoạt động tự quản cộng đồng ở cơ sở đã giúp cho việc giải quyết kịp thời, có hiệu quả những vướng mắc trong nội bộ Nhân dân trên địa bàn dân cư. Hoạt

²⁷ Các quy hoạch, kế hoạch bồi thường giải phóng mặt bằng, xây dựng cơ sở hạ tầng, chương trình xây dựng nông thôn mới, các chính sách về an sinh xã hội, các khoản thu phí, lệ phí, các quy định về thủ tục hành chính; giải quyết các công việc liên quan đến người dân, vay vốn ưu đãi; các chương trình phát triển kinh tế - xã hội; danh sách người ứng cử đại biểu Quốc hội khóa XV, đại biểu HĐND các cấp nhiệm kỳ 2021 - 2026; đối tượng hỗ trợ do ảnh hưởng bởi dịch Covid-19...

²⁸ Một số địa phương đã tổ chức truyền thanh trực tiếp cuộc họp của HĐND, thu hút sự quan tâm, theo dõi của Nhân dân, nâng cao trách nhiệm của người đại biểu đối với Nhân dân, như Vĩnh Phúc, Hải Dương, Bắc Ninh, Bình Dương,...

²⁹ Cả nước có 87.745 tổ hòa giải với 543.001 hòa giải viên; các địa phương có tỉ lệ hoà giải thành cao như Long An, An Giang, Hậu Giang, Sơn La, Thanh Hóa, Tiền Giang, Khánh Hòa, Hưng Yên, Thành phố Hồ Chí Minh... Báo cáo QCDC ở cơ sở 6 tháng đầu năm 2021 của Đảng đoàn MTTQ Việt Nam.

động giám sát của Ban Thanh tra nhân dân và Ban giám sát đầu tư cộng đồng ở cơ sở đã phát huy được hiệu quả, nhất là giám sát công trình, dự án có sự tham gia đóng góp trực tiếp của người dân, góp phần đem lại lợi ích thiết thực cho cộng đồng nơi được thụ hưởng dự án³⁰.

2. Thực hiện quy chế dân chủ trong hoạt động của cơ quan hành chính nhà nước và đơn vị sự nghiệp công lập

Thực hiện dân chủ trong hoạt động của cơ quan hành chính nhà nước, đơn vị sự nghiệp công lập theo Nghị định số 04/2015/NĐ-CP của Chính phủ, được người đứng đầu các cơ quan, đơn vị quan tâm chỉ đạo thực hiện. Đại đa số người đứng đầu cơ quan, đơn vị thực hiện nghiêm nguyên tắc tập trung dân chủ trong chỉ đạo, điều hành; duy trì chế độ giao ban định kỳ; lắng nghe và giải quyết kịp thời ý kiến phản ánh, kiến nghị của cán bộ, công chức, viên chức; quan tâm chỉ đạo rà soát, sửa đổi, bổ sung các quy chế, quy định thực hiện dân chủ trong nội bộ cơ quan, đơn vị.

Việc tổ chức hội nghị cán bộ, công chức, viên chức, người lao động tại các cơ quan, đơn vị được thực hiện đúng quy định³¹. Tại các hội nghị đã phát huy dân chủ trực tiếp của cán bộ, công chức, viên chức, người lao động trong tham gia ý kiến xây dựng, sửa đổi, bổ sung quy chế, quy định, bản giải pháp nhằm thực hiện tốt kế hoạch công tác năm; phát động và ký kết giao ước thi đua; kiện toàn Ban Thanh tra nhân dân. Chất lượng các ý kiến tham gia được nâng cao, tập trung vào các vấn đề cải cách hành chính, hoàn thiện nội quy, quy chế nội bộ; các biện pháp thực hành tiết kiệm, chống tiêu cực và chăm lo cải thiện nâng cao đời sống vật chất, tinh thần cho cán bộ, công chức, viên chức, người lao động. Ban thanh tra nhân dân của cơ quan, đơn vị từng bước nâng cao chất lượng hoạt động, phát huy hiệu quả trong giám sát, góp phần phòng, chống tham nhũng, lãng phí, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của cán bộ, công chức, viên chức, người lao động.

Các cơ quan, đơn vị cơ bản thực hiện đầy đủ các nội dung công khai để cán bộ, công chức, viên chức biết, bàn, tham gia ý kiến và kiểm tra, giám sát; thực hiện công khai, minh bạch trong quản lý, điều hành của cơ quan, đơn vị. Việc thực hiện dân chủ trong quan hệ và giải quyết công việc với công dân, cơ quan, đơn vị, tổ chức có liên quan được chú trọng gắn với thực hiện quy tắc ứng xử của cán bộ, công chức và người lao động của ngành, cơ quan. Việc xử lý đơn thư khiếu nại, tố cáo, kiến nghị của công dân được quan tâm giải quyết kịp thời.

Các cơ quan hành chính nhà nước các cấp tiếp tục đẩy mạnh cải cách thủ tục hành chính, rút ngắn thời gian giải quyết thủ tục hành chính, công khai, minh bạch; thực hiện kết nối liên thông giữa các sở, ngành, quận (huyện), xã (phường, thị trấn); thực hiện tốt các lĩnh vực được phân cấp, ủy quyền; phát huy hiệu quả hệ thống

³⁰ Cả nước có 8.951 Ban TTND (70.578 thành viên), đã giám sát 28.499 vụ việc ở cơ sở, kiến nghị xử lý 8.054 vụ việc (6.057 vụ việc được cơ quan có thẩm quyền xử, giải quyết). Có 6.428 Ban giám sát đầu tư cộng đồng theo nhiệm kỳ, 18.203 Ban được thành lập theo công trình, dự án với 79.026 thành viên. Giám sát 24.265 vụ việc, kiến nghị xử lý 4.356 vụ việc sai phạm (3.518 vụ việc được cơ quan thẩm quyền xử lý, giải quyết).

³¹ Có 77.273/77.492 Công đoàn cơ sở cơ quan hành chính, đơn vị sự nghiệp phối hợp tổ chức HNCBCC đạt 99,71% (tăng 0,13% so với cùng kỳ năm 2020).

quản lý chất lượng theo tiêu chuẩn ISO kiểm soát quy trình chất lượng, thời gian giải quyết công việc; đẩy mạnh giải quyết thủ tục hành chính trên môi trường điện tử; gia tăng tích hợp, cung cấp dịch vụ công trực tuyến (*Trung tâm phục vụ hành chính công cấp huyện, tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương và Công Dịch vụ công Quốc gia*), tiến hành khảo sát, đánh giá mức độ hài lòng của người dân... nâng cao tỉ lệ hồ sơ giải quyết đúng hạn, xây dựng kế hoạch cải thiện các chỉ số đánh giá cải cách hành chính. Công tác kiểm tra, giám sát việc thực hiện kỷ luật, kỷ cương hành chính, văn hóa văn minh công sở khi giao tiếp với Nhân dân trong đội ngũ CBCCVC được tăng cường và phát huy hiệu quả.

Các cơ quan, đơn vị tiếp tục thực hiện QCDC ở cơ sở gắn việc thực hiện Nghị quyết số 39-NQ/TW, ngày 17/4/2015 của Bộ Chính trị, Nghị quyết số 18-NQ/TW và Nghị quyết số 19-NQ/TW của Ban Chấp hành Trung ương (khóa XII), triển khai thực hiện bài bản, khoa học, đồng bộ, dân chủ, công khai; rà soát chức năng, nhiệm vụ, tổ chức bộ máy và biên chế; phê duyệt danh sách và kinh phí tinh giản biên chế... không có phát sinh nổi cộm, không xảy ra sai quy định, đáp ứng yêu cầu nâng cao chất lượng, hiệu lực, hiệu quả, tinh gọn bộ máy các cơ quan nhà nước³².

3. Thực hiện quy chế dân chủ ở cơ sở tại nơi làm việc

Việc thực hiện quy chế dân chủ ở cơ sở tại nơi làm việc tiếp tục được duy trì và với nhiều nỗ lực của các doanh nghiệp trong bối cảnh khó khăn do dịch bệnh COVID-19. Công tác tuyên truyền, phổ biến, triển khai thực hiện Nghị định 145/2020/NĐ-CP của các cơ quan, địa phương, người sử dụng lao động được chú trọng, nhất là những điểm mới thi hành Bộ luật Lao động năm 2019³³. Nhận thức về việc thực hiện QCDC của người sử dụng lao động có những chuyển biến tích cực, chủ động phối hợp với Công đoàn cơ sở xây dựng QCDC, kế hoạch tổ chức Hội nghị người lao động... Nội dung Hội nghị người lao động ngày càng thiết thực, tập trung bàn giải pháp tháo gỡ những vướng mắc, khó khăn để nâng cao hiệu quả sản xuất kinh doanh, cải thiện điều kiện làm việc; phát huy quyền làm chủ, lắng nghe, giải quyết kịp thời các đề xuất, kiến nghị của người lao động, tạo sự đồng thuận, tin tưởng, gắn bó của người lao động với doanh nghiệp, giảm xung đột lợi ích và tranh chấp lao động tập thể³⁴. Những nội dung: tiền lương, định mức lao động, chế độ trả

³² Tính đến thời điểm 30/6/2021 so với thời điểm 30/6/2017: Cơ quan chuyên môn và tương đương thuộc UBND cấp tỉnh (gọi chung là sở) có 1.173 sở, giảm 07 sở. Tổ chức bên trong cơ quan chuyên môn: Phòng thuộc sở có 7.215 phòng, giảm 1.440 phòng; Chi cục thuộc sở có 907, giảm 208 chi cục. Cơ quan chuyên môn và tương đương thuộc UBND cấp huyện có 8.490 phòng, giảm 451 phòng. Đến nay, 17 bộ, cơ quan ngang bộ đã xây dựng dự thảo Thông tư hướng dẫn vị trí việc làm và định mức biên chế đối với công chức thuộc phạm vi quản lý theo quy định tại Nghị định 62/2020/NĐ-CP. Biên chế công chức trong các cơ quan, tổ chức hành chính nhà nước là 247.344 biên chế (trong đó, 104.508 biên chế thuộc các cơ quan, tổ chức hành chính thuộc cơ quan của HĐND, UBND cấp tỉnh, cấp huyện).

³³ Đến 08/12/2021, các cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp đã xây dựng mới và sửa đổi, bổ sung trên 127,5 ngàn bản quy chế thực hiện dân chủ ở cơ sở. *Báo cáo của Tổng liên đoàn Lao động Việt Nam*.

³⁴ Đến hết 30/11/2021, cả nước xảy ra 96 vụ ngừng việc tập thể (giảm 27 vụ so với cùng kỳ năm 2020). Nguyên nhân chủ yếu là do người lao động không đồng tình với việc doanh nghiệp thay đổi cách tính đơn giá tiền lương làm thêm giờ, tiền chuyên cần, tiền độc hại, nặng nhọc...; do ảnh hưởng của dịch Covid-19 nên doanh nghiệp phải thực hiện giãn cách xã hội - ngừng hoạt động, cắt giảm đơn hàng, phải thu hẹp sản xuất nên đã thông báo sẽ chấm dứt hợp đồng lao động; doanh nghiệp chỉ tạm ứng được một

lương, quỹ phúc lợi, quỹ khen thưởng, điều kiện lao động, bữa ăn giữa ca,... được đưa vào thỏa ước lao động tập thể, đảm bảo lợi ích cho người lao động, là cơ sở thực hiện quyền, lợi ích các bên³⁵.

Hầu hết doanh nghiệp đã tập trung rà soát, sửa đổi, bổ sung thỏa ước lao động tập thể, nội quy lao động, thang lương, bảng lương, quy chế, quy định... theo Nghị định 145/2020/NĐ-CP; thực hiện công khai nội dung theo quy định đến người lao động, đẩy mạnh tuyên truyền về thực hiện nghiêm các quy định về phòng chống dịch COVID-19; các phương án về bố trí, sắp xếp lực lượng lao động, đảm bảo thích ứng linh hoạt, sản xuất an toàn, ổn định việc làm cho người lao động. Các doanh nghiệp thực hiện công khai các nội dung để người lao động biết, người lao động được tham gia ý kiến, người lao động được quyết định và được kiểm tra, giám sát với các hình thức phù hợp, thuận tiện cho người lao động tiếp cận, tìm hiểu.

Dù gặp khó khăn do ảnh hưởng của đại dịch COVID-19, nhưng nhiều doanh nghiệp xác định Hội nghị người lao động là một trong các giải pháp tháo gỡ khó khăn, ổn định quan hệ lao động và giúp cho doanh nghiệp phát triển nên đã triển khai thực hiện khá nghiêm túc³⁶; phát huy quyền dân chủ người lao động trong tham gia ý kiến sửa đổi, bổ sung và xây dựng các quy chế, quy định, thảo luận bàn các giải pháp nhằm cải thiện điều kiện làm việc, nâng cao đời sống vật chất, tinh thần; các ý kiến, kiến nghị của người lao động được người sử dụng lao động quan tâm ghi nhận và trả lời công khai; nhiều doanh nghiệp đã có giải pháp hữu hiệu khắc phục, vượt qua những khó khăn, thách thức để duy trì ổn định, lấy lại đà tăng trưởng, phát triển doanh nghiệp, góp phần thực hiện chủ trương “mục tiêu kép” của Chính phủ.

Việc tổ chức các hội nghị đối thoại định kỳ, đối thoại khi có yêu cầu của một bên hoặc các bên, đối thoại khi có vụ việc giữa người sử dụng và người lao động được quan tâm triển khai thực hiện; nhất là khi thực hiện giãn cách xã hội chủ động thay đổi phương thức bằng đối thoại trực tuyến; sau đối thoại, các bên thực hiện tốt các cam kết theo biên bản đối thoại; qua đó góp phần xây dựng quan hệ lao động hài hòa, tiến bộ trong doanh nghiệp³⁷. Do ảnh hưởng của dịch bệnh Covid-19 nên các đơn vị gặp nhiều khó khăn trong việc tổ chức đối thoại định kỳ, nên việc tổ

---

phần lương, chậm thông báo tiền thưởng và các chế độ phúc lợi khác cho người lao động dịp Tết Nguyên đán Tân Sửu năm 2021... *Báo cáo của Tổng liên đoàn Lao động Việt Nam*.

³⁵ Tính đến 30/11/2021, có 2.570 bản thỏa ước lao động tập thể được ký mới, đưa tổng số thỏa ước lao động tập thể lên là 37.559 bản, trong đó có nhiều thỏa ước lao động tập thể với nhiều điều khoản có lợi hơn cho người lao động. *Báo cáo của Tổng liên đoàn Lao động Việt Nam*.

³⁶ Có 45.629/68.139 doanh nghiệp tổ chức Hội nghị người lao động, đạt tỉ lệ 65,59% (tăng 0,49% so với năm 2020). Trong đó: Có 2.805/2.816 doanh nghiệp nhà nước đã tổ chức HNNLĐ đạt tỉ lệ 99,64% (tăng 466 cuộc so với chỉ tiêu giao năm 2021; tăng 0,64% so với năm 2020); có 42.824/65.323 doanh nghiệp khu vực ngoài nhà nước tổ chức HNNLĐ đạt 65,56% (tăng 11.039 đơn vị so với chỉ tiêu giao năm 2021).

³⁷ Trong thời gian dịch bệnh Covid-19 phức tạp, ảnh hưởng nghiêm trọng đến hoạt động của doanh nghiệp, đời sống người lao động, nhiều doanh nghiệp đã tổ chức thực hiện “3 tại chỗ”; đặc biệt, nhiều doanh nghiệp đã xây dựng hệ thống thông tin nội bộ nắm tình hình sức khỏe, tinh thần người lao động để kịp thời tư vấn, động viên, thăm hỏi, hỗ trợ kịp thời những công nhân có hoàn cảnh khó khăn không chỉ với công nhân thực hiện “3 tại chỗ” mà cả công nhân ở địa phương bị nhiễm bệnh phải thực hiện cách ly.

chức đối thoại khi có yêu cầu và khi có vụ việc diễn ra phổ biến; mặc dù vậy, có 1.538 doanh nghiệp chưa có tổ chức công đoàn đã tổ chức đối thoại³⁸.

Người sử dụng lao động tại các doanh nghiệp đã phối hợp với tổ chức đại diện người lao động thực hiện cơ bản tốt chức năng theo luật định, tạo điều kiện để tổ chức đại diện người lao động tuyên truyền các quy định của pháp luật về lao động, chính sách, các quy chế, quy định của doanh nghiệp gắn với tuyên truyền phòng chống dịch COVID-19 tới người lao động bằng nhiều hình thức, nhất là thông qua thực hiện công nghệ thông tin, mạng xã hội; phối hợp kiểm tra, giám sát thực hiện pháp luật lao động, chính sách liên quan đến quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của người lao động. Ban Thanh tra nhân dân trong các doanh nghiệp cơ bản đã phát huy được vai trò, nhiệm vụ giám sát việc thực hiện nghị quyết Hội nghị người lao động, góp phần phát huy dân chủ, đấu tranh chống tham nhũng, tiêu cực, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của người lao động.

III. ĐÁNH GIÁ CHUNG

1. Những kết quả chủ yếu

Năm 2021, các cấp ủy đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị-xã hội tiếp tục quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức thực hiện các chủ trương của Đảng, pháp luật của Nhà nước về thực hiện QCDC ở cơ sở gắn với việc triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XIII, tổ chức thành công cuộc bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XV, đại biểu hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2021-2026, bảo đảm dân chủ, bình đẳng, đúng pháp luật, an toàn, tiết kiệm; đồng thời thực hiện linh hoạt "mục tiêu kép" trong bối cảnh đại dịch COVID-19. Phát huy dân chủ trực tiếp và gián tiếp của Nhân dân được tiếp tục được mở rộng; việc cụ thể hóa Nghị quyết Đại hội Đảng XIII thành các nghị quyết, chỉ thị, quy định, kết luận của Đảng và của cấp ủy, tổ chức đảng được chú trọng và kịp thời. Chú trọng đổi mới hoạt động, hoàn thiện quy chế làm việc, quy định trong tổ chức, bộ máy, quản lý và phát huy vai trò tiên phong, nêu gương của cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức, nhằm đáp ứng tốt hơn yêu cầu của tình hình mới vì mục đích phục vụ, chăm lo tốt hơn cho Nhân dân và lợi ích quốc gia, dân tộc.

Thực hiện dân chủ ở xã, phường, thị trấn thực hiện khá nền nếp, phát huy quyền làm chủ của Nhân dân tham gia thực hiện các nhiệm vụ chính trị của địa phương, giám sát hoạt động của cơ quan nhà nước, thực hiện quyền và nghĩa vụ công dân. Thực hiện dân chủ trong hoạt động của cơ quan hành chính nhà nước và đơn vị sự nghiệp công lập có nhiều chuyển biến tích cực, góp phần xây dựng cơ quan, đơn vị vững mạnh, hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao. Thực hiện dân chủ ở cơ sở tại nơi làm việc được chú trọng và có những chuyển biến tích cực, giải quyết hài hòa lợi ích các bên, xây dựng quan hệ lao động ổn định, tiến bộ, bảo đảm đời sống người lao động và hoạt động của doanh nghiệp; đặc biệt trong bối cảnh đại

³⁸ Báo cáo của Tổng LĐLĐ Việt Nam, đến ngày 08/12/2021 có 35.539 doanh nghiệp khu vực ngoài nhà nước tổ chức đối thoại định kỳ (tăng 236 cuộc so với chỉ tiêu giao năm 2021), 18.392 cuộc đối thoại khi có yêu cầu, 1.047 cuộc đối thoại khi có vụ việc.

dịch COVID-19 đã tạo được sự đồng thuận chia sẻ giữa người sử dụng lao động và người lao động. Việc thực hiện QCDC ở cơ sở đã tạo điều kiện cho Nhân dân tích cực tham gia thực hiện các nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm quốc phòng - an ninh của đất nước.

2. Những hạn chế và nguyên nhân

2.1. Những hạn chế

Ở một số nơi, tình trạng tham nhũng, lãng phí, tiêu cực vẫn diễn ra; kỷ luật, kỷ cương hành chính chưa nghiêm, thủ tục hành chính vẫn còn gây phiền hà cho người dân và doanh nghiệp³⁹.

Việc thực hiện quyền giám sát của cán bộ, công chức, viên chức liên quan đến thực hiện chế độ, chính sách còn hạn chế. Sự tham gia của các tổ chức chính trị - xã hội ở cơ sở đối với việc phát huy dân chủ vẫn còn hình thức.

Một số vụ việc khiếu nại, tố cáo chưa được giải quyết dứt điểm, tiềm ẩn những điểm nóng; đặc biệt, xảy ra một số vụ việc tiêu cực liên quan đến công tác phòng, chống dịch COVID-19, gây bức xúc trong xã hội.

Việc sửa đổi, bổ sung QCDC ở cơ sở tại nơi làm việc theo Nghị định 145/2020/NĐ-CP của Chính phủ tại một số doanh nghiệp triển khai thực hiện còn chậm. Tình trạng trốn, nợ đóng bảo hiểm xã hội chưa được khắc phục hiệu quả.

2.2. Nguyên nhân hạn chế

Công tác lãnh đạo, chỉ đạo triển khai thực hiện QCDC ở cơ sở của một số cấp ủy, chính quyền chưa quyết liệt, thiếu kiểm tra, đôn đốc. Hoạt động của Ban Chỉ đạo thực hiện QCDC ở một số địa phương, cơ quan, đơn vị chưa chủ động.

Công tác tuyên truyền, phổ biến, quán triệt các chủ trương của Đảng, pháp luật của Nhà nước liên quan đến việc thực hiện QCDC ở một số địa phương, cơ quan, đơn vị chưa thường xuyên và kịp thời.

Dịch bệnh Covid-19 diễn biến phức tạp, ảnh hưởng đặc biệt nghiêm trọng đến phát triển kinh tế - xã hội, sản xuất kinh doanh và đời sống của Nhân dân; nhiều doanh nghiệp phải tạm ngừng hoạt động, phá sản.

Nhận thức của một bộ phận nhân dân về pháp luật và quyền làm chủ còn hạn chế; việc giải quyết kiến nghị, phản ánh, đơn thư của công dân một số nơi chưa kịp thời và thỏa đáng... dẫn đến tâm lý bức xúc trong Nhân dân; còn tình trạng lợi dụng dân chủ để khiếu kiện kéo dài, vượt cấp, gây mất ổn định về an ninh, trật tự.

Việc công khai, minh bạch các chính sách, các chương trình, dự án liên quan đến Nhân dân có lúc, có việc còn chậm, thiếu kịp thời; việc tiếp thu, giải trình, lắng nghe ý kiến người dân không đầy đủ, còn chiếu lệ, hình thức; bầu cử đại biểu HĐND cấp xã nhiệm kỳ 2021-2026, ở một vài địa phương công tác chuẩn bị chưa

³⁹ Qua đo lường, đánh giá chỉ số hài lòng của người dân, tổ chức đối với sự phục vụ của cơ quan hành chính nhà nước năm 2020 (công bố tháng 5/2021) cho thấy ở cả 06 dịch vụ hành chính công được khảo sát đều có tình trạng người dân, tổ chức phải trả thêm tiền ngoài phí, lệ phí theo quy định. *Báo cáo của Ban cán sự đảng Chính phủ.*

kỹ lưỡng, cá biệt còn xảy ra sai phạm, vi phạm quyền dân chủ trực tiếp của người dân⁴⁰. Một bộ phận cán bộ lãnh đạo, quản lý nhận thức, ý thức chấp hành pháp luật yếu, chưa thực sự nêu gương, thiếu tu dưỡng, rèn luyện, vi phạm pháp luật.

IV. PHƯƠNG HƯỚNG NHIỆM VỤ NĂM 2022

Năm 2022, đại dịch Covid-19 còn diễn biến phức tạp, khó lường của biến thể mới từ virus Sars - CoV-2. Việt Nam tiếp tục thúc đẩy thực hiện các cam kết quốc tế, tham gia sâu hơn vào cấu trúc đầu tư, trật tự thương mại và chuỗi cung ứng toàn cầu, nhất là chuyển đổi số, thu hút hợp tác đầu tư về cơ sở hạ tầng, mở rộng thị trường xuất khẩu... Cả nước tập trung thực hiện Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 5 năm (2021-2025), Chiến lược phát triển kinh tế - xã hội 10 năm (2021-2030), triển khai thực hiện các chính sách tài khóa, tiền tệ hỗ trợ chương trình phục hồi và phát triển kinh tế - xã hội. Việc xây dựng và thực hiện QCDC ở cơ sở cần tập trung triển khai, thực hiện những nhiệm vụ chủ yếu sau:

1. Tiếp tục quán triệt, nâng cao nhận thức, trách nhiệm của các cấp ủy, tổ chức đảng trong hệ thống chính trị, nhất là người đứng đầu cấp ủy, chính quyền các cấp trong hệ thống chính trị, cán bộ, đảng viên về thực hiện quy chế dân chủ ở cơ sở, gắn với việc triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng về nội dung liên quan đến quyền làm chủ của Nhân dân, Chỉ thị số 30-CT/TW của Bộ Chính trị (khóa VIII), Kết luận số 120-KL/TW của Bộ Chính trị (khóa XI) gắn với các văn bản về công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị, phòng chống tham nhũng, tiêu cực, nêu gương của cán bộ, đảng viên.

2. Tiếp tục cụ thể hoá, hoàn thiện thể chế thực hiện dân chủ theo tinh thần Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội (bổ sung, phát triển năm 2011) và Hiến pháp năm 2013, bảo đảm tất cả quyền lực nhà nước thuộc về Nhân dân; tham gia xây dựng Luật thực hiện dân chủ ở cơ sở. Đổi mới nâng cao chất lượng hoạt động, chất lượng xây dựng pháp luật, chất lượng giám sát của Quốc hội, Hội đồng nhân dân các cấp, hiệu lực, hiệu quả quản lý của các cơ quan nhà nước; thực hiện tốt hoạt động tiếp xúc cử tri, tổng hợp, phản ánh tâm tư, nguyện vọng, kiến nghị của cử tri gửi tới kỳ họp Quốc hội, Hội đồng nhân dân các cấp và giám sát việc giải quyết các kiến nghị của cử tri.

3. Đẩy mạnh thực hiện Chương trình tổng thể cải cách hành chính nhà nước giai đoạn 2021 - 2030; trọng tâm là cải cách thể chế nhằm xây dựng và hoàn thiện hệ thống thể chế của nền hành chính và nâng cao hiệu lực, hiệu quả tổ chức thi hành pháp luật; xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức chuyên nghiệp, có năng lực, phẩm chất đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ; đẩy mạnh xây dựng và phát triển Chính phủ, chính quyền điện tử, nền kinh tế số, xã hội số một cách phù hợp, thực chất và

⁴⁰ *Hà Nội*: Bầu cử lại do thừa phiếu bầu (xã Tráng Việt, huyện Mê Linh), sai sót trong in phiếu bầu cử (xã Hoàng Long, huyện Phú Xuyên). *Đắk Lắk*: Xã Cư San (huyện M'Đrăk) bầu cử lại đại biểu HĐND xã tại 3 đơn vị bầu cử do số cử tri đi bỏ phiếu chưa đạt tỉ lệ 50%. Các tỉnh *Kiên Giang* (bầu cử thêm 01 đại biểu HĐND cấp huyện và 05 đại biểu HĐND cấp xã), *Nam Định* (bầu cử thêm 32 đại biểu HĐND cấp xã ở 18 đơn vị bầu cử tại 16 xã, phường của 6 huyện, thành phố); *Thái Bình* (bầu cử thêm 05 đại biểu HĐND cấp xã ở 3 đơn vị bầu cử thuộc 3 huyện) do bầu không đủ 2/3 số đại biểu ấn định được bầu.

hiệu quả, mục tiêu lấy người dân và doanh nghiệp làm trung tâm phục vụ. Gắn việc thực hiện quy chế dân chủ với việc phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm quốc phòng an ninh, giữ vững chủ quyền quốc gia, tiếp tục nâng cao trình độ dân trí, chăm lo đời sống vật chất, tinh thần cho Nhân dân.

4. Nâng cao chất lượng việc quán triệt, thực hiện các văn bản quy phạm pháp luật về thực hiện QCDC ở cơ sở⁴¹ gắn với việc thực hiện các văn bản của Đảng về xây dựng, chỉnh đốn Đảng, tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật. Đẩy mạnh thực hiện quy chế dân chủ trong các doanh nghiệp, nhất là các doanh nghiệp khu vực ngoài nhà nước, quan tâm thành lập tổ chức đảng, các tổ chức chính trị - xã hội trong doanh nghiệp⁴².

5. Tiếp tục phát huy dân chủ trong Đảng làm trung tâm, mở rộng dân chủ trên các lĩnh vực đời sống xã hội; nêu cao vai trò gương mẫu của người đứng đầu, cán bộ lãnh đạo, quản lý, đảng viên trong thực hành dân chủ. Nghiêm túc thực hiện các quy định của Đảng, Nhà nước về tiếp dân; tăng cường tiếp xúc, đối thoại, hoạt động hòa giải ở cơ sở và giải quyết kịp thời những phản ánh, kiến nghị hợp pháp, chính đáng của nhân dân; tập trung giải quyết dứt điểm đơn thư khiếu nại, tố cáo của công dân, quan tâm giải quyết những vụ việc đông người, phức tạp, gây bức xúc trong nhân dân. Kiên quyết phê phán, đấu tranh với những biểu hiện quan liêu, nhũng nhiễu, cửa quyền, dân chủ hình thức, tách rời dân chủ với kỷ cương, pháp luật, đạo đức xã hội. Xử lý kịp thời, nghiêm minh những hành vi lợi dụng dân chủ hoặc vi phạm quyền làm chủ của Nhân dân.

6. Phát huy vai trò nòng cốt của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức chính trị - xã hội trong thực hiện quyền làm chủ của Nhân dân; nâng cao chất lượng hoạt động giám sát, phản biện xã hội; tạo điều kiện để hội viên, đoàn viên và Nhân dân phát huy quyền làm chủ, nâng cao năng lực làm chủ, tham gia xây dựng Đảng, chính quyền, hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh; tăng cường sự tham gia có hiệu quả của người dân trong các hoạt động tự quản cộng đồng. Tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin và đẩy mạnh tuyên truyền, vận động Nhân dân thực hiện các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; đặc biệt là công tác vận động Nhân dân phát huy vai trò là chủ thể trong công tác phòng chống đại dịch COVID-19 và tích cực tham gia thực hiện chủ trương của Đảng, chính sách của Nhà nước thích ứng, linh hoạt phục hồi phát triển kinh tế - xã hội.

7. Tiếp tục đổi mới, nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động của Ban chỉ đạo QCDC ở cơ sở các cấp; tăng cường phối hợp giữa các cấp, các ngành trong thực hiện QCDC ở cơ sở; tổ chức tập huấn, bồi dưỡng kiến thức về thực hiện QCDC.

⁴¹ Pháp lệnh 34/2007/PL-UBTVQH11 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội; Nghị định số 04/2015/NĐ-CP Chính phủ và Thông tư 01/2016/TT-BNV của Bộ Nội vụ; Nghị định số 145/2020/NĐ-CP của Chính phủ và Hướng dẫn 41/HD-TLĐ ngày 11/11/2021 của Tổng liên đoàn Lao động Việt Nam.

⁴² Thông báo 22-TB/TW ngày 11/4/2017 của Ban Bí thư Trung ương Đảng (khóa XII) về tiếp tục thực hiện Kết luận 80-KL/TW ngày 29/7/2010 của Ban Bí thư; Nghị định 98/2014/NĐ-CP của Chính phủ “Quy định việc thành lập tổ chức chính trị, tổ chức chính trị - xã hội tại doanh nghiệp thuộc mọi thành phần kinh tế”; Chỉ thị 33-CT/TW ngày 18/3/2019 của Ban Bí thư về tăng cường xây dựng tổ chức đảng trong các đơn vị kinh tế tư nhân.

Thường xuyên kiểm tra, giám sát gắn với đánh giá, xây dựng mô hình, điển hình trong thực hiện QCDC ở cơ sở ở các loại hình, kịp thời biểu dương, nhân rộng các điển hình tạo lan tỏa trong xã hội.

V. KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT

1. Đối với Bộ Chính trị, Ban Bí thư

- Ban hành chỉ thị của Bộ Chính trị về giám sát và phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội.

- Xem xét, quyết định kiện toàn Ban chỉ đạo Trung ương thực hiện Quy chế dân chủ ở cơ sở theo hướng tinh gọn, hiệu quả (đổi tên gọi Ban chỉ đạo Trung ương thực hiện Quy chế dân chủ ở cơ sở thành Ban chỉ đạo Trung ương thực hiện dân chủ ở cơ sở, để phù hợp với thực tiễn sau khi Quốc hội khóa XV ban hành Luật thực hiện dân chủ ở cơ sở).

2. Đối với Đảng đoàn Quốc hội, Ban cán sự đảng Chính phủ

- Chỉ đạo nghiên cứu, xây dựng Luật thực hiện dân chủ ở cơ sở bảo đảm chất lượng để Luật thực sự phát huy tốt dân chủ và quyền làm chủ của cán bộ, công chức, viên chức, người lao động và Nhân dân.

- Tiếp tục quan tâm chỉ đạo các cơ quan có thẩm quyền rà soát những quy định pháp luật còn vướng mắc, chồng chéo; có lộ trình sửa đổi, bổ sung kịp thời các điều, khoản luật không phù hợp yêu cầu thực tiễn.

- Quan tâm chỉ đạo việc đối thoại, tiếp xúc công dân, doanh nghiệp trong xây dựng môi trường chính quyền điện tử, xã hội số đảm bảo thực chất, giải quyết được vấn đề tổ chức, công dân quan tâm, phản ánh.

- Không xem xét khen thưởng đối với tập thể, cá nhân người đứng đầu cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp thực hiện không nghiêm quy định về xây dựng và thực hiện QCDC.

Nơi nhận:

- Ban Bí thư Trung ương Đảng (để b/c),
- Đảng đoàn Quốc hội,
- Ban cán sự đảng Chính phủ,
- Văn phòng Trung ương Đảng, Văn phòng Chính phủ, Văn phòng Quốc hội, Văn phòng Chủ tịch nước, Văn phòng Tổng Bí thư,
- Các ban đảng, ban cán sự đảng, đảng đoàn, đảng ủy trực thuộc Trung ương, Ban Bí thư Trung ương Đoàn,
- Các tỉnh ủy, thành ủy trực thuộc Trung ương,
- Ban chỉ đạo thực hiện QCDC các tỉnh, thành phố, bộ, ban, ngành trực thuộc TW,
- BDV các tỉnh, thành ủy, đảng ủy trực thuộc TW,
- Cục Dân vận (Tổng cục Chính trị QĐNDVN), Cục Phong trào bảo vệ ANTK (Bộ Công an),
- Thành viên BCD, Tổ thư ký BCD Trung ương,
- Lãnh đạo Ban, các vụ, đơn vị thuộc BDVTW,
- Lưu VT.

PHÓ TRƯỞNG BAN DÂN VẬN TW
kiêm

PHÓ TRƯỞNG BAN CHỈ ĐẠO TW

Nguyễn Lam
Nguyễn Lam